

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1961-1962.

27 SEPTEMBRE 1962.

**Projet de loi portant réforme
des impôts sur les revenus.**

AMENDEMENTS PROPOSÉS
PAR M. SCOKAERT ET CONSORTS.

ART. 15.

A. En ordre principal :

Ajouter au § 1er de cet article un 6° (nouveau), libellé comme suit :

« 6° chaque fois que l'index des prix de détail augmente de 2,5 points, à partir de l'indice 112,5 une somme égale à :

» a) 1,25 % du montant total des revenus professionnels, avec minimum de 750 francs pour les revenus professionnels ne dépassant pas 70.000 francs;

» b) 1 % du montant total des revenus professionnels, avec minimum de 1.250 francs, pour les revenus professionnels compris entre 70.000 francs et 140.000 francs;

» c) 0,75 % du montant total des revenus professionnels, avec minimum de 1.400 francs et maximum de 4.500 francs, pour les revenus professionnels dépassant 140.000 francs.

» L'indice des prix de détail à prendre en considération pour l'application de la présente disposition, est celui de l'année précédant celle qui donne son nom à l'exercice d'imposition. »

R. A 6328.

Voir :

Documents du Sénat :

263 (Session de 1961-1962) : Projet transmis par la Chambre des Représentants;

366 (Session de 1961-1962) : Rapport;

367 (Session de 1961-1962) : Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1961-1962.

27 SEPTEMBER 1962.

**Ontwerp van wet houdende hervorming
van de inkomstenbelastingen.**

AMENDEMENTEN
VAN DE H. SCOKAERT C.S.

ART. 15.

A. Hoofdamendement :

Aan § 1 van dit artikel een n^r 6° (nieuw) toe te voegen, luidende :

« 6° telkens als het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen met 2,5 punten stijgt, van indexcijfer 112,5 af een bedrag van :

» a) 1,25 % van het totale bedrag van de bedrijfsinkomsten, met een minimum van 750 frank, voor de bedrijfsinkomsten die niet hoger zijn dan 70.000 frank;

» b) 1 % van het totale bedrag van de bedrijfsinkomsten, met een minimum van 1.250 frank, voor de bedrijfsinkomsten tussen 70.000 frank en 140.000 frank;

» c) 0,75 % van het totale bedrag van de bedrijfsinkomsten, met een minimum van 1.400 frank en een maximum van 4.500 frank, voor de bedrijfsinkomsten die hoger zijn dan 140.000 frank.

» Het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen dat voor de toepassing van deze bepaling in aanmerking moet worden genomen, is dat van het jaar vóór dat waarnaar het belastingjaar wordt genoemd. »

R. A 6328.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

263 (Zitting 1961-1962) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers;

366 (Zitting 1961-1962) : Verslag;

367 (Zitting 1961-1962) : Amendementen.

B. En ordre subsidiaire :

Ajouter au § 1er de cet article un 6° (nouveau), libellé comme suit :

« 6° chaque fois que l'index des prix de détail augmente de 2,5 points, à partir de l'indice 110, une somme égale à :

» a) 1,25 % du montant total des revenus professionnels avec minimum de 750 francs, pour les revenus professionnels ne dépassant pas 70.000 fr. ;

» b) 1 % du montant total des revenus professionnels, avec minimum de 1.250 francs, pour les revenus professionnels compris entre 70.000 fr. et 140.000 francs ;

» c) 0,75 % du montant total des revenus professionnels, avec minimum de 1.400 francs et maximum de 4.500 francs, pour les revenus professionnels dépassant 140.000 francs.

» L'indice des prix de détail à prendre en considération pour l'application de la présente disposition, est celui de l'année précédant celle qui donne son nom à l'exercice d'imposition. »

Justification.

Tous les partis politiques sont favorables à la liaison à l'indice des prix de détail des minima exonérés et de l'impôt frappant les revenus professionnels.

Il s'agit d'autre part d'une juste revendication syndicale.

La réalisation de l'objectif d'indexation n'a toutefois généralement été envisagée qu'en fonction d'une adaptation spécifique des minima et du barème d'imposition, ce qui ne permet guère, compte tenu de la complexité du problème et quelles que soient les formules préconisées, une solution rationnelle, équitable, et en fait même, l'approche suffisante de la véritable solution automatique recherchée, sauvegardant les intérêts légitimes tant des contribuables que de l'Etat.

Ce dernier, dont les recettes dépendent de plus en plus de la hausse des prix a pu dès lors, à juste titre, par la voix de M. le Ministre des Finances, considérer toutes les formules avancées jusqu'ici comme engendrant un obstacle non négligeable à l'adaptation équitable et parallèle de ses recettes. C'est pourquoi, semble-t-il, M. le Ministre des Finances, reconnaissant d'ailleurs ainsi la légitimité réellement indiscutable de la revendication, a déclaré ne pouvoir envisager une adaptation éventuelle qu'à l'occasion de la discussion du budget des Voies et Moyens.

Nonobstant la confiance que semblable déclaration ministérielle peut justifier, ce report dans un avenir plus ou moins proche d'une solution effective du problème apparaît, du point de vue syndical, absolument inacceptable et, d'un point de vue plus général, pour le moins vraiment peu satisfaisant.

Pour le surplus, la dernière adaptation du barème relatif à la taxe professionnelle montre que, très vraisemblablement, l'examen du problème à l'occasion de la discussion du budget des Voies et Moyens ne pourra donner éventuellement naissance qu'à une solution non seulement momentanée, mais plus que certainement empirique qui, en tout état de cause, accentuera certaines distorsions actuelles, si elle n'en crée pas de nouvelles, et finalement lèsera inévitablement les intérêts légitimes de l'une ou l'autre des parties.

Il semble donc que l'intérêt bien compris des contribuables comme celui de l'Etat d'ailleurs imposent que la solution de ce problème soit inscrite clairement dans la loi, en fonction d'une formule spéciale sauvegardant de façon optimum tous les inté-

B. Subsidiair amendement :

Aan § 1 van dit artikel een n^r 6° (nieuw) toe te voegen, luidende :

« 6° telkens als het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen met 2,5 punten stijgt van indexcijfer 110 af een bedrag van :

» a) 1,25 % van het totale bedrag van de bedrijfsinkomsten, met een minimum van 750 frank, voor de bedrijfsinkomsten die niet hoger zijn dan 70.000 frank ;

» b) 1 % van het totale bedrag van de bedrijfsinkomsten, met een minimum van 1.250 frank, voor de bedrijfsinkomsten tussen 70.000 frank en 140.000 frank ;

» c) 0,75 % van het totale bedrag van de bedrijfsinkomsten, met een minimum van 1.400 frank en een maximum van 4.500 frank, voor de bedrijfsinkomsten die hoger zijn dan 140.000 frank.

» Het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen dat voor de toepassing van deze bepaling in aanmerking moet worden genomen, is dat van het jaar vóór dat waarnaar het belastingjaar wordt genoemd. »

Verantwoording.

Alle politieke partijen zijn voorstander van de koppeling van de vrijgestelde minima en van de belasting op de bedrijfsinkomsten aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen.

Dit is bovendien ook een rechtmatige eis van de vakverenigingen.

De verwezenlijking van dat doel wordt evenwel over het algemeen slechts gezien in de vorm van de bijzondere aanpassing van de minima en van de belastingschaal, maar het probleem is zo ingewikkeld dat het aldus, ongeacht de voorgestelde formules, niet rationeel en billijk kan worden opgelost en de werkelijke automatische oplossing ervan feitelijk zelfs niet voldoende kan worden benaderd om de rechtmatige belangen van de belastingplichtigen zowel als van de Staat veilig te stellen.

De Staat, waarvan de inkomsten steeds meer afhangen van de stijging van de prijzen, beschouwt dan ook, bij monde van de Minister van Financiën, terecht alle totnogtoe voorgestelde formules als een haast onoverkomelijke hinderpaal voor de billijke **parallèle** aanpassing van zijn inkomsten. Daarom, naar het schijnt, heeft de Minister van Financiën, die overigens aldus de werkelijk onbetwistbare rechtmatigheid van de eis toegeeft, verklaard dat hij een eventuele aanpassing slechts in overweging kan nemen bij de bespreking van de Rijksmiddelenbegroting.

Niettegenstaande het vertrouwen, dat zulk een verklaring van de Minister kan wettigen, is de verschuiving van de werkelijke oplossing van het probleem naar een min of meer nabije toekomst, van het standpunt van de vakverenigingen uit, absoluut onaanvaardbaar en, van meer algemeen standpunt uit, **op zijn minst gezegd** werkelijk niet voldoende.

Bovendien leert de laatste aanpassing van de schaal betreffende de bedrijfsbelasting ons dat het onderzoek van het probleem bij de bespreking van de Rijksmiddelenbegroting zeer waarschijnlijk eventueel slechts een oplossing zal opleveren, die niet alleen tijdelijk is maar meer dan **zekerlijk** ook empirisch, met het gevolg dat, in ieder geval, sommige scheve toestanden nog verscherpt zullen worden, zo er geen nieuwe schefftrekkingen ontstaan en de rechtmatige belangen van de ene of andere partij ten slotte onvermijdelijk geschaad zullen worden.

Het welbegrepen belang van de belastingplichtigen, zowel als van de Staat trouwens, schijnt dus te eisen dat het probleem duidelijk wordt opgelost in de wet, met een bijzondere formule die zo goed mogelijk alle rechtmatige belangen vrijwaart,

rêts légitimes et ce sans égard à l'argument d'opposition, d'ailleurs sans fondement, que serait, en l'occurrence, celui que l'on essaierait de tirer du principe de l'annualité de l'impôt.

L'augmentation du coût de la vie nécessite une augmentation proportionnelle des ressources de l'Etat, mais également la sauvegarde de celles des contribuables, surtout petits et moyens.

La paupérisation par l'impôt ne peut être tolérée plus longtemps et surtout légalement ignorée à l'occasion d'une réforme fiscale.

Le présent amendement vise à résoudre équitablement le problème, essentiellement pour les contribuables les plus sensibilisés et les moins favorisés, c'est-à-dire ceux ne jouissant que de revenus petits et moyens; c'est pourquoi un maximum est fixé.

Dans cet esprit, aucune véritable distorsion ne paraît devoir en résulter.

Les résultats du présent amendement seraient plus rationnels et plus équitables encore si le barème forfaitaire par tranche de 1.000 francs pour les revenus inférieurs à 160.000 francs était remplacé par une échelle en pourcentages semblable à celle prévue pour les revenus supérieurs au dit montant.

C'est d'ailleurs en fonction de la modification dans ce sens de l'article 21 — objet d'un autre amendement — et compte tenu des augmentations d'index récemment enregistrées que l'indice des prix de détail de départ est fixé en ordre principal à 112,5.

ART. 21.

1) Remplacer le 1° du § 1er de cet article par ce qui suit :

« 1° L'impôt n'est pas dû lorsque le revenu imposable n'atteint pas :

- » a) 25.000 francs pour les contribuables n'ayant aucune personne à charge;
- » b) 33.000 francs pour les contribuables ayant une personne à charge;
- » c) 41.000 francs pour les contribuables ayant deux personnes à charge;
- » d) 50.000 francs pour les contribuables ayant trois personnes à charge;
- » e) 73.000 francs pour les contribuables ayant quatre personnes à charge;
- » f) 73.000 francs augmentés de 30.000 francs par personne à charge au-delà de la quatrième, pour les contribuables ayant plus de quatre personnes à charge. »

Justification.

Les minima proposés dans le projet sont fixés relativement bas. Ils correspondent aux minima actuels de l'impôt complémentaire personnel pour une commune de 3e catégorie. C'est absolument insuffisant.

2) Supprimer le 2° du § 1er de cet article.

Justification.

Devient sans objet par suite du 3) de cet amendement.

zonder acht te slaan op het trouwens ongegrond tegenargument dat men mocht pogen te halen uit het beginsel van de eenjarigheid van de belasting.

De stijging van de kosten van levensonderhoud ziet een overeenkomstige verhoging van de inkomsten van de Staat maar ook de vrijwaring van de inkomsten van de belastingplichtigen, vooral dan van de kleine en middelgrote.

Verarming door belasting kan niet langer worden geduld en de wet mag dat probleem vooral niet terzijde schuiven wanneer een belastinghervorming wordt tot stand gebracht.

Dit amendement streeft naar een billijke oplossing van het vraagstuk, in de eerste plaats voor de meest gevoelige en minst begunstigde belastingplichtigen, namelijk degenen die slechts kleine of middelgrote inkomsten genieten; daarom wordt een maximum bepaald.

Het schijnt, aldus gezien, tot geen werkelijke scheefftrekking te kunnen leiden.

De gevolgen van dit amendement zouden nog redelijker en billijker zijn, indien de forfaitaire schaal per tranche van 1.000 frank voor de inkomsten van minder dan 160.000 frank, vervangen werd door een percentsgewijs berekende schaal zoals die voor de inkomsten boven 160.000 frank.

Rekening gehouden met een wijziging van artikel 21 in die zin — bij een ander amendement — en met de onlangs opgetreden verhoging van het indexcijfer, wordt het basisindexcijfer van de kleinhandelsprijzen in het hoofdamendement op 112,5 gesteld.

ART. 21.

1) Het n^r 1° van § 1 van dit artikel te vervangen als volgt :

« 1° De belasting is niet verschuldigd wanneer het belastbaar inkomen niet de volgende bedragen bereikt :

- » a) 25.000 frank voor de belastingplichtigen die geen enkele persoon ten laste hebben;
- » b) 33.000 frank voor de belastingplichtigen met één persoon ten laste;
- » c) 41.000 frank voor de belastingplichtigen met twee personen ten laste;
- » d) 50.000 frank voor de belastingplichtigen met drie personen ten laste;
- » e) 73.000 frank voor de belastingplichtigen met vier personen ten laste;
- » f) 73.000 frank vermeerderd met 30.000 frank per persoon ten laste boven de vierde, voor belastingplichtigen met meer dan vier personen ten laste. »

Verantwoording.

De minima die het ontwerp voorstelt, zijn betrekkelijk laag. Zij stemmen overeen met de huidige minima in de aanvullende personele belasting voor een gemeente van de derde categorie. Dit is absoluut onvoldoende.

2) Het n^r 2° van § 1 van dit artikel te doen vervallen.

Verantwoording.

Het wordt overbodig als gevolg van het n^r 3 van dit amendement.

3) Remplacer les cinq premières lignes du 3° du § 1er de cet article par ce qui suit :

« 3° L'impôt est fixé à :

— 300 francs exigibles pour autant que le revenu net atteigne au moins 25.300 francs pour la première tranche de revenu jusqu'à 26.000 francs;

— 10 % pour la tranche de 26.000 francs à 31.000 francs;

— 12 % pour la tranche de 31.000 francs à 36.000 francs;

— 15 % pour la tranche de 36.000 francs à 41.000 francs;

— 16 % pour la tranche de 41.000 francs à 51.000 francs;

— 17 % pour la tranche de 51.000 francs à 71.000 francs;

— 20 % pour la tranche de 71.000 francs à 81.000 francs;

— 22 % pour la tranche de 81.000 francs à 101.000 francs;

— 24 % pour la tranche de 101.000 francs à 151.000 francs;

— 27,5 % pour la tranche de 151.000 francs à 200.000 francs. »

Justification.

1. Discrimination injustifiée et proprement injustifiable selon que les revenus nets imposables sont supérieurs ou non à 160.000 francs.

2. Procédure pratiquement sans contrôle (arrêté royal) assurant d'égales et trop larges possibilités d'action à l'une comme à l'autre tendance (baisse ou hausse de la taxation).

3. Impossibilité pratique pour la très grande majorité des contribuables de vérifier aisément l'impôt réclamé, ce qui entraîne un malaise qu'il s'impose d'éviter. Notre amendement permettra de reprendre les taux d'impôt sur la feuille de renseignements jointe à la déclaration d'impôts.

4. Inéquités, nettement et généralement ressenties et presque toujours imputées à tort à l'absence d'indexation, inhérentes à l'utilisation systématique des forfaits.

5. Paradoxalement, le caractère progressif des impôts se mue à l'intérieur des tranches forfaitaires prises isolément en impôt dégressif, et ce à partir de pourcentages effarants.

(en passant de 24.999 francs à 25.000 francs, pour 1 franc de supplément, on paie 300 francs. Pourcentage : 30.000 %).

6. La recherche affirmée de la plus grande équité possible impose l'établissement d'un seul barème pour tous, en fonction de taux aussi régulièrement et modérément progressifs que possible.

* * *

3) De vijf eerste regels van het n^r 3° van § 1 van dit artikel te vervangen als volgt :

« 3° De belasting wordt vastgesteld op :

— 300 frank voor de eerste inkomstenschijf tot 26.000 frank, welk bedrag eisbaar is voor zover het netto-inkomen ten minste 25.300 frank bedraagt;

— 10 % voor de schijf van 26.000 frank tot 31.000 frank;

— 12 % voor de schijf van 31.000 frank tot 36.000 frank;

— 15 % voor de schijf van 36.000 frank tot 41.000 frank;

— 16 % voor de schijf van 41.000 frank tot 51.000 frank;

— 17 % voor de schijf van 51.000 frank tot 71.000 frank;

— 20 % voor de schijf van 71.000 frank tot 81.000 frank;

— 22 % voor de schijf van 81.000 frank tot 101.000 frank;

— 24 % voor de schijf van 101.000 frank tot 151.000 frank;

— 27,5 % voor de schijf van 151.000 frank tot 200.000 frank. »

Verantwoording.

1. Ongerechtvaardigd en niet te rechtvaardigen onderscheid al naar de belastbare netto-inkomsten hoger of lager zijn dan 160.000 frank.

2. Procedure die practisch niet te controleren is (koninklijk besluit) en die even grote en te ruime mogelijkheden openlaat voor de ene zowel als voor de andere strekking (verlaging of verhoging van de aanslag).

3. Praktische onmogelijkheid voor veruit de meeste belastingplichtigen om de geëiste belasting gemakkelijk na te rekenen, wat misnoegdheid wekt die moet worden vermeden. Ons amendement zal het mogelijk maken de belastingpercentage af te drukken op het inlichtingenblad dat bij het aangiftebiljet wordt gevoegd.

4. Onbillijkheid, die algemeen sterk wordt gevoeld en bijna altijd ten onrechte wordt toegeschreven aan het feit dat geen koppeling met het indexcijfer bestaat, welke onbillijkheid uiteraard het gevolg is van de systematische aanwending van forfaitaire bedragen.

5. Paradoxaal genoeg verandert de progressieve belasting, in de afzonderlijke forfaitaire tranches, telkens in een degressieve belasting, en zulks volgens ontstellend hoge percentages.

(van 24.999 frank tot 25.000 frank, betaalt men voor 1 frank meer, 300 frank. Percentage : 30.000 %).

6. Wanneer men zegt te streven naar een zo groot mogelijke billijkheid, moet voor allen een enkele schaal worden vastgesteld voor bedragen die zo geregeld en gematigd progressief zijn als enigszins mogelijk is.

* * *

4) Remplacer le 4° du § 1er de cet article par ce qui suit :

« Sur l'impôt calculé conformément au 2° qui précède, il est accordé une réduction de 1.200 francs par personne à charge. »

Justification.

La réduction pour personne à charge doit tenir compte du principe : une personne ou un enfant à charge, qu'il appartienne à une famille aisée ou à une famille de travailleurs a une valeur fiscale identique. C'est une formule plus juste, plus sociale.

A. SCOKAERT.
E. JENNARD.
R. DELOR.
D. CARPELS.

4) Het n^r 4° van § 1 van dit artikel te vervangen als volgt :

« 4° Op de belasting, berekend overeenkomstig voorgaand n^r 2°, wordt een vermindering verleend van 1.200 frank per persoon ten laste. »

Verantwoording.

Bij de vermindering wegens personen ten laste moet rekening gehouden worden met het beginsel dat een persoon of een kind ten laste, ongeacht of het een bemiddeld gezin dan wel een gezin van arbeiders betreft, dezelfde fiscale waarde heeft. Deze formule is rechtvaardiger en ook meer sociaal.